

GOŃCIEK CZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Grzyby polskie i ich rynki zbytu

Wśród środków żywności intensywnie poszukiwanych zagranicą, poczesne stanowisko zajmują grzyby suszone, oraz marynaty. W nowszych czasach za granicą, nie wyłączając krajów zamorskich bardzo intensywnie dopytuje się o ten produkt, sądząc po naturalnym położeniu i klimatycznych warunkach że dział ten wytwórczości polskiej po winien być dobrze zorganizowany i dla kraju przedstawiać poważny współczynnik eksportu polskiego.

Niestety tak u nas się nie przedstawia, a zagranicą widać lepiej osadza nasze możliwości produkcyjne, jak my sami. Kresy nasze wschodnie wogóle okolicie o większym zalęśnieniu i obfitych opadach powinny stanowić przeogromne rezerwoary tego środka żywnościowego i przy dobrym ujęciu eksploatacji, a więc: techniki suszenia, marynowania, oraz przygotowania handlowego, stać się bardzo poważnym źródłem dochodu dla ludności tubylczej a dla Państwa środkiem czyniącym nasz bilans handlowy w wysokim stopniu czynnym. Nie należy zapominać, że przy racjonalnym ujęciu powyższego zagadnienia eksport nasz pod tym względem mógłby wzrosnąć z roku na rok do coraz to poważniejszych rozmiarów a w kraju pobudzić przemysł do nowej produkcji, mianowicie wszelkiego rodzaju sosów i ekstraktów. Dotychczas ogromne wartości narodowe giną i marnieją bez wszelkiego pożytku dla kraju i jego obywateli.

Na podstawie pytań i konkretnych ofert importerów z poszczególnych krajów wnioskować można, że ogólna pojemność tych rynków przekraczałyby narazie ogólną ilość 1000 przeszło ton. Przy cyfrze tej biorąc pod uwagę wyjątki tylko dane z wiadomych mi zapytań i ofert a przypuszczam, że powinny one być o wiele licześniejsze a przedewszystkiem powinny one się wzmożć z chwilą wejścia naszego na rynki światowe.

Lecz powinniśmy się strzec przed poczynaniem prób eksportowych bez należytego przygotowania, a więc: bez organizacji grzybobrania, magazynowa nia zebranego materiału, ustalenia techniki suszenia i marynowania oraz standardyzacji opakowania dla transportów kolejowych oraz morskich. Do tychczasowe próby eksportu poniosły fiasko wyłącznie z powodu braku dostatecznego technicznego przygotowania materiału eksportowego.

Jżeli się zastanowimy, nad sposobami ujęcia powyższej organizacji to zdaniem mojem powinniśmy przedewszystkiem oprócz sprawę całą na odpowiedniej propagandzie wśród zainteresowanych sfer rządowych a więc: Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Oświaty, następnie wśród ludności na wst. nauczycielstwa, zarządów gmin oraz szerokiej mas rzeszy pracowników różnych wszelkich kategorii.

Przeprowadzenie techniczne suszenia zebranych grzybów powinno sponoczyć w rękach zarządów szkół, gmin oraz zarządów państwowych i prywatnych lasów w ten sposób, że gminy i zarządy szkół wypłacają ekwivalent za zebrany materiał z funduszy postawionych im do dyspozycji przez konsorcjum czysto handlowe, stawiając ściśle określone i sprecyzowane warunki suszenia, rzecz oczywista, dopiero po uprzednim zaznaniu mienniu zainteresowanych z najlepszymi sposobami suszenia. Zarządy państwowych i prywatnych lasów mogą we własnym zakresie finansować zbieranie i suszenie materiału i z gotowym produktem do konsorcjum tego przystępować. Marynowanie grzybów powinno się odbywać wyłącznie już w centralnie położonych, specjalnych instytucjach rozrzuconych systematycznie siecią w centrach grzybobrania. Ak

cja handlowa nietylko już w kraju ale przedewszystkiem w stosunku do eksportu powinna być zcentralizowana w kilku instytucjach, pracujących solidarnie, celem standaryzacji naszego eksportu w tym kierunku. Moment ten posiada niezmiernie znaczenie dla zbywania rynków światowych i utrzymania się na nich.

Inicjatywa do powyższego powinna wyjść od rządu. Jak już wyżej wspominałem podwalnie racjonalnego rozwoju gałęzi produkcji krajowej oraz handlu zagranicznego, to należyte uświadomienie szerokiej mas ludności oraz propaganda wśród władz pierwszej i drugiej instancji. Jako przykład przytoczę ogromny rozwój jedwabnictwa w Rumunii, która rozwój swój zawdzięcza propagandzie rządu w sposób powyższy ujęty. Propaganda ta i uświadomienie powinny się posługiwać plakatami, odezwami oraz żywym słowem ze strony nauczycieli oraz na posiedzeniach gminnych. W tym celu powinno się dla akcji powyższej przedewszystkiem zwerbować nauczycieli i sekretarzy gminnych, lecz nie opierając zwerbowanie do wyłącznie na rozporządzeniu władzy wyższej a przeciwnie idąc według zasady „Der Schornstein muss rauchen“ czynnikami te należy zainteresować materialnie, uzależniając zysk procentualnie od dokonanej pracy i jakości dostarczonego materiału. Te strony finansowa propagandy powinny ponieść i chętnie ponosić instytucje handlowe, natomiast kosztą przeprowadzenia propagandy

plakatowej, odezw, objazdów, powinien ponieść na początek rząd, zapewniając sobie przy eksporcie specjalną opłatę, która jestem pewien już w pier wszym roku przyniosłaby państwu 100 proc. oprocentowanie wyłożonych sum.

Sprawa ta zdaniem mojem znalazłaby najlepsze rozwiązanie gdyby zainteresowane Ministerstwa zwołały konferencje wspólną zainteresowanych powyższą sprawą przedstawicielei Województwa oraz Kuratorji Szkolnych z poszczególnych dzielnic oraz przedstawicielei sfer handlowych. Uważam, że biorąc pod uwagę wysokie ceny, które zagranicą nam za produkt gotowy zapłaci, ingerencja rządu ze względu na realne korzyści z tego eksportu płynące jest konieczną i bezwzględnie pozyteczną.

Po należytem zorganizowaniu grzybobrania i ujęciu techniki suszenia oraz marynowania grzybów, sfery handlowe bezwzględnie tą sprawą zajmą się materialnie i na coraz to doskonalszej tory ją popchną. Przy zaczątkach jej, sfery te ani materialnie ani moralnie współdziałać nie mogą, a gdyby to nawet uczyniły utworzyłby się chaos szkodziący dla rozwoju tej gałęzi wytwórczości krajowej.

Niemniej jednak sfery powyższe powinny w własnym interesie sprawą tą się zająć i władze rządowe do inicjatywy pobudzić.

Wydział Zagraniczny Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego, posiadając cy dokładne dane co do zapotrzebowania zagranicznego oraz wymogów opakowania, wszystkim zainteresowanym każdego czasu udzieli dokładnych informacji.

Stywna wróżka amerykańska Royden. Przybyła ona z Oceanu na gościnne występy z odczytami do Europy. Obecnie bawi w stolicy Francji.

cznej reformy mogą być omyslane i przedłożone przez niego dopiero po gruntownem przestudiowaniu i zbadaaniu położenia Polski.

Istnieją wprawdzie podstawowe zasady ekonomicznych stosunków ogólnych w świecie, należy jednak przed stosowaniem ich w poszczególnych państwach starannie i gruntownie rozpa trzyć warunki miejscowe danego kraju, oraz zbadać psychologię jego mieszkańców.

Misja prof. Kemmerera stara się wobec tego zebrać jak najwięcej potrzebnych i wyczerpujących informacji i skrupulatnie notuje każde nowe kompetentne w sprawie zagadnień, które stanowią przedmiot jej działalności w Polsce.

Prof. Kemmerer wraz ze swoim pomocnikiem Broderick'em pozostaje w ścisłej i ciągłej współpracy z państwowymi władzami skarbowymi i przedstawicielami bankowości i finansów. Dr. Lutz, drugi współpracownik prof. Kemmerera bada system podatkowy, szczególnie jego administrację, organizację i procedurę ściągania podatków. P. Eble bada zagadnienia naszej administracji celnej. W celu zapoznania się z nią wyjeżdżał do Łodzi i Katowic. P. Birne bada organizację administracji i skarbowości państwa. P. Clark'od daje się studjom nad działalnością mo nopolów państwowych.

Całej misji udziela odpowiednich informacji i wyjaśnień w zakresie gospodarczym profesor A. J. dr. Krzyżanowski.

TELEGRAMY.

Czechosłowacja i Polska

Praga. — „Ceske Slovo“ w artykule wstępnym, pisze, że Czechosłowacja zainteresowana jest w sprawie stałego miejsca dla Polski w radzie Ligi narodów, jako członka rady i jako państwo, które wypowiedziało się za uwzględnieniem postulatów polskiego. Polacy — pisze dziennik — chcą widzieć w Lidze narodów rękojmię pokoju europejskiego, co możliwe się stanie tylko wówczas, gdy Polska będzie miała możność zupełnie swobodnie zabierać głos we wszystkich sprawach. Stanowisko Polski wzmacniło się wskutek stałego podkreślenia przez Niemcy różnicy między ich wschodnią a zachodnią granicą. Chodzi tu zatem o pokojowe interesy Europy i dlatego Czechosłowacja zachowuje stanowisko przyjazne w stosunku do żądań Polski.

Żywołliwe głosy o rządzie Poincarégo

Parż. — Dzienniki podkreślają żywołliwe wstępnie, pisze, że rząd Poincarégo i akcja zmierzająca do poprawy kursu franka Zdaniera „Journé Industrielle“, złożyły się na to dwa czynniki, prestige Poincarégo i wrażenie, że Francja zdecydowana jest działać poważnie. „Ere Nouvelle“ stwierdza, że w ca

Obecność Polski w Radzie Ligi jest niezbędna

Głos francuski o exposé ministra Zaleskiego

Parż. — Prasa francuska komentuje z wielką zyczliwością exposé ministra Zaleskiego.

„Temps“ w artykule wstępnym oświadcza, że exposé to pozwala na po wzięcie ścisłego sądu o zamierzeniach nowego rządu polskiego w dziedzinie polityki zagranicznej, rozpraszając cał kowicie wątpliwości, które mogłyby słuszenie lub nieusłuszenie powstać w tej sprawie. „Temps“ z zadowoleniem podkreśla zupełną zgodność koncepcji ministra Zaleskiego z zapatrywaniami jego poprzednika ministra Skrzyńskiego. Najelementarniej zdrowy rozsądek wskazuje na to, że Rzeczpospolita Polska więcej niż jakiegokolwiek państwo potrzebuje pokoju dla wzmocnienia swego stanowiska w Europie. Abso

lutnie fałszywa jest teza wysuwana przez pewne organy prasy zagranicznej jakoby Polska stanowiła groźbę po koju. Teza ta ma jedynie na celu zamaskowanie istotnych zamiarów tych wszystkich, którzy chcieliby skorzystać z każdej okoliczności, aby osiągnąć rewizję traktatów pokojowych i granic Niemiec. Naodwrot utrzymywanie Polski takiej, jaką została odbudowana stanowi jedną z najpewniejszych gwarancji pokoju europejskiego, z czego wynika, że Polska może dążyć do pokoju jedynie przestrzegając własnej godności, czyli opierając się ściśle na traktatach, które określają jej granice. Dlatego oświadcza „Temps“ — uważaliśmy zawsze obecność Polski w tonie Rady Ligi za niezbędną zwłaszcza gdy mają tam zasiąść Niemcy.

Federacja „porozumienia ludów Europy“

Parż. — Pod wpływem wywiadu, udzielonego przedstawicielom prasy zagranicznej przez sekretarza komite tu wykonawczego federacji porozumie nia ludów Europy, dr. Alfreda Nessinga, przedstawiciele trzydziestu kilku dzienników zagranicznych postanowili założyć własny komitet propagandy idei porozumienia europejskiego. W specjalnym wywiadzie z przedstawicie lam prasy polskiej, dr. Nessig wyłożył znaczenie dla Polski powstającej federacji, która jedyna będzie w stanie usunąć groźbę Polsce niebezpieczeń stwo ze strony Niemiec i Rosji oraz niebezpieczeństwo przesilenia ekono micznego. Udział Anglii w tej federa

cji zapewni jej niezbędną równowagę. Pożądane jest ze strony Polski aktywne poparcie idei unji europejskiej. Polska powinna bronić tej idei w drodze dyplomatycznej tak samo, jak dawniej broniła z orężem w rękę pokoju europejskiego. Wielki autorytet, który po siada obecnie w Europie, jest w stanie oddać tej sprawie wielkie usługi. Jest też pożądane, aby Polska była licznie reprezentowana na wyznaczonej w tej kwestji w wrześniu do Genewy konferencji, w której udział zgłosiło już około dziesięciu państw i na której opracowany będzie ostateczny plan przewidywanego na grudzień wielkie go kongresu europejskiego.

Jak pracuje misja prof. Kemmerera?

Warszawa. — Dotychczasowa działalność misji prof. Kemmerera polega przeważnie na badaniu tych zagadnień gospodarczych, co do których prof. Kemmerer z góry spodziewał się, iż znajdzie dla nich właściwe rozwiązanie. Lwią część pracy misji prof. Kem

merera zajmują konferencje i osobiste zapoznanie się z pewnymi zagadnieniami.

Prof. Kemmerer nie przywiózł z sobą żadnych z góry uplanowanych instalowanych propozycji, ani też rad co do opanowania trudności gospodarczych i finansowych Polski. Będzie się jednak starał o znalezienie z nich wyjścia dopiero tutaj na miejscu. Prof. Kemmerer jest zdania, że plany skutec

